

Høringssvar fra Otterøy Kulturforum

Framtidig skolestruktur i Namsos kommune - ungdomstrinnet ved Otterøy skole

Til	Namsos kommune
Fra	Otterøy Kulturforum
Dato	06.05.2026
Sak	Høring - forskrift til skolekretsgrenser / framtidig skolestruktur
Kontakt	Jon K. Hojem, jon.hojem@triomedia.no , 415 42 743

1. Innledning og hovedkonklusjon

Otterøy Kulturforum skal fremme saker av interesse for lag og foreninger, innbyggere og næringsliv på Otterøya. Dette høringssvaret gjelder Namsos kommunes høringsnotat om framtidig skolestruktur og særlig forslaget om å flytte 8.-10. trinn fra Otterøy skole til ny ungdomsskole i Namsos.

Otterøy Kulturforum ber Namsos kommune bevare ungdomstrinnet ved Otterøy skole. Vi støtter ikke scenario E, og vi støtter heller ikke at scenario H gjennomføres på en måte som innebærer at ungdomstrinnet på Otterøy avvikles.

Vår konklusjon er at forslaget griper dypt inn i elevenes hverdag, fritid, familieliv, skolemiljø og tilhørighet til nærmiljøet. Slik saken nå foreligger, er ikke barnets beste tilstrekkelig utredet eller vektlagt. Kommunen har heller ikke dokumentert at elevene på Otterøy faktisk vil få et bedre skoletilbud ved å flyttes til en større skole. Det foreliggende forskningsgrunnlaget gir ikke støtte for en generell påstand om at større skole automatisk gir bedre læring, trivsel eller skolemiljø. Vi mener i tillegg at andre tiltak som ambulerende lærerteam må vurderes før en eventuell nedlegging av ungdomstrinnet ved Otterøy skole.

Dersom kommunen likevel vurderer å gå videre med forslaget, må det først gjennomføres en konkret barnets beste-vurdering og en barnerettighetsvurdering for de berørte elevene. Vurderingen må bygge på faktisk reisetid fra ulike deler av Otterøya, ventetid, bussbytter, tilsyn og trygghet på skolevei, konsekvenser for søvn, hvile, lekser, fritidsaktiviteter, fysisk aktivitet, familieliv, skolemiljø og sårbare elever. Elevenes egne synspunkter om det konkrete forslaget må innhentes og tillegges reell vekt før politisk vedtak.

2. Folkemøtet 29. april - et bredt lokalt kunnskapsgrunnlag

29. april ble det avholdt folkemøte ved Otterøy skole. Over 80 deltakere møtte, og deltakerne representerte elever, innbyggere, lag og foreninger, næringsliv og skole. Deltakerne arbeidet i grupper med spørsmål om hvilke konsekvenser en flytting av ungdomstrinnet vil få for elever, innbyggere, lag og foreninger, næringsliv og skolen på Otterøya. Oppsummering fra gruppearbeidet er vedlagt.

Innspillene fra folkemøtet viser en tydelig og gjennomgående bekymring for at forslaget vil svekke mer enn selve skoledagen. Det handler om hele hverdagen til ungdommene på Otterøya. Deltakerne pekte særlig på:

- tap av fritid, leksetid, familietid, tid med venner, fysisk aktivitet og mulighet til å koble av
- økt trøtthet, stress, kvalme, hodepine og redusert overskudd til læring og deltakelse

- uro for trygghet og psykososialt miljø på bussreisen, inkludert hvem som har ansvar for tilsyn og oppfølging
- økt belastning for sårbare elever og elever med særskilte behov
- svekket rekruttering og deltakelse i lokale lag, foreninger og frivillig arbeid
- svekket bolyst, lavere attraktivitet for barnefamilier og risiko for negativ utvikling i lokalsamfunnet

Dette er ikke bare enkeltstående bekymringer. Innspillene peker i samme retning: En flytting av ungdomstrinnet vil flytte en vesentlig del av ungdommenes hverdagsliv ut av lokalsamfunnet. Det vil få konsekvenser for elevene, men også for Otterøya som levende lokalsamfunn.

3. Kommunens eget høringsnotat viser at kunnskapsgrunnet er ufullstendig

Kommunens høringsnotat inneholder flere opplysninger som etter vårt syn taler for at ungdomstrinnet ved Otterøy skole bør bevares, eller i det minste at saken ikke kan avgjøres på det kunnskapsgrunnet som foreligger nå.

3.1 Otterøy skole er funksjonell og godt egnet til dagens undervisning

I høringsnotatet beskrives Otterøy skole som en godt oppusset skole med lokaler som i stor grad dekker behovene til undervisningen. Det vises til god tilgang til grupperom, fleksible klasserom og nødvendige spesialrom. Kommunen skriver også at skolen samlet sett fremstår som funksjonell og egnet til dagens undervisning. Senere i høringsnotatet heter det at en eventuell flytting ikke primært er begrunnet i bygningsmessige forhold.

Dette er et viktig poeng. Når skolen fungerer, og når bygningsmassen ikke er hovedproblemet, må kommunen dokumentere tydeligere hvilke konkrete gevinster elevene faktisk vil få ved å miste sitt lokale ungdomstrinn. En generell henvisning til større fagmiljø og sosial robusthet er ikke nok.

3.2 Reisetiden er ikke konkret utredet

Høringsnotatet erkjenner at reisetiden for elever fra Otterøya kan variere betydelig avhengig av hvor elevene bor. Det står også at dette ikke er konkret utredet i dialog med AtB og fylkeskommunen i denne fasen. Samtidig viser kommunen til erfaringer fra tidligere prosesser som tilsier at enkelte elever kan få svært lang skolevei dersom ungdomstrinnet flyttes til sentrum.

Et forslag som innebærer at elever kan få en betydelig lengre skolehverdag, kan ikke avgjøres uten konkrete reiseberegninger. Det må utredes faktisk dør-til-dør-belastning, ikke bare kjøretid mellom skolebygg. For elevene handler belastningen om når de må stå opp, venting, bussbytter, værforhold, trygghet, tilsyn, når de kommer hjem, og hva de da har overskudd til.

3.3 Barnets beste-vurderingen er generell

Høringsnotatet konkluderer med at scenario E kan være forsvarlig ut fra barnets beste, men presiserer samtidig at vurderingen er helhetlig og generell, fordi kommunen ikke har grunnlag for å ta stilling til hva som er best for det enkelte barnet. Høringsnotatet opplyser også at elevenes mening om de konkrete scenariene ikke er innhentet i denne fasen.

Dette er etter vårt syn ikke tilstrekkelig. Når kommunen selv skriver at det ikke foreligger grunnlag for å vurdere det enkelte barnet, kan ikke kommunen samtidig konkludere med at barnets beste er

tilstrekkelig ivaretatt. En generell vurdering kan være et første steg, men den kan ikke erstatte en konkret vurdering av de faktiske konsekvensene for de barna som berøres.

4. Barnets beste må vurderes konkret - også retten til fritid

Barnets beste er ikke et hensyn kommunen kan omtale på et overordnet nivå og deretter sette til side. Det er en rettslig plikt og en saksbehandlingsregel. Grunnloven § 104, FNs barnekonvensjon artikkel 3 og opplæringslova § 10-1 krever at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved handlinger og avgjørelser som berører barn. Opplæringslova § 10-2 gir elevene rett til medvirkning, og elevenes mening skal tillegges vekt etter alder og modning.

Barnets beste-vurderingen må derfor synliggjøre:

- hvilke barn og grupper av barn som berøres
- hvilke rettigheter som påvirkes
- hvilke positive og negative konsekvenser tiltaket har for barna
- hva barna selv mener om det konkrete forslaget
- hvilken vekt barnets beste er gitt opp mot økonomi og andre hensyn
- hvorfor eventuelle andre hensyn likevel skal gå foran barnets beste

For Otterøy-elevne er retten til hvile, fritid, lek og deltakelse i fritidsaktiviteter særlig sentral. Barnekonvensjonen artikkel 31 gir barn en selvstendig rett til hvile og fritid og til å delta i lek, fritidsaktiviteter, kulturliv og kunstnerisk virksomhet.

Reisevei og dokumentert belastning for elevene

En sentral innvending mot forslaget er de store konsekvensene økt reisevei vil få for elevene. FAU har i april 2026 gjennomført en faktisk kjøretur sammen med representanter fra fem politiske partier for å dokumentere reell reisetid fra Aglen til Namsos via Moan, Husvika og Hamnes. Når det legges til tid for på- og avstigning, gangtid til og fra holdeplass og transport videre til skolen, vil enkelte elever kunne få en reisetid på om lag 1 time og 40 minutter én vei. For barn på ytre del av Otterøya innebærer dette 2–3 timer daglig i buss på smale, svingete og krevende veier. FAU beregnet at elevene ytterst på øya vil bruke 1710 timer på buss i løpet av tre år. Legger vi til grunn at SSB beregner et arbeidsår til å inneholde 1750 timer gir dette et godt bilde på hva vi tar fra elevene.

Dette er ikke en liten praktisk ulempe. Det er fritid som tas direkte fra søvn, hvile, lekser, middagstid, fysisk aktivitet, fritidsaktiviteter, venner, familie og lokalsamfunn.

Når høringsnotatet omtaler at flere ungdommer allerede reiser til sentrum for fritidsaktiviteter, kan ikke dette brukes som argument for å flytte skolen uten en konkret analyse. Det må undersøkes hvilke elever dette gjelder, hvor ofte de reiser, om de har foresatte som kjører, om de deltar i lokale aktiviteter på Otterøya, og om en lengre skoledag faktisk gjør det lettere eller vanskeligere å delta. For mange elever vil en skoledag i sentrum ikke gi mer fritid, men mindre fritid og mindre valgfrihet.

Det er viktig å påpeke at fritidsaktiviteter som fotball og idrett for barn fra 12-15 år ikke starter rett etter skoletid. Dette er aktiviteter som ofte drives på frivillig basis ledet av voksne ofte på sen ettermiddag og kveld.

5. Konsekvenser for elevene

5.1 Lengre skolehverdag og redusert overskudd

Folkemøtet viste stor bekymring for at lengre reisevei vil føre til trøtthet, kvalme, hodepine, stress og mindre overskudd til læring. Flere grupper pekte på at skoledagen og ettermiddagen kan bli ødelagt når mye tid brukes på buss. Dette må tas på alvor som et helse-, lærings- og skolemiljøspørsmål, ikke bare som et skysspørsmål.

En elev som bruker mye tid på transport, får mindre tid til å restituere seg. Når eleven kommer hjem senere, blir det mindre tid til lekser, middag, fysisk aktivitet, familie, venner og fritidsaktiviteter. Dette påvirker også neste skoledag. Belastningen er gjentakende og varig.

5.2 Trygghet, tilsyn og psykososialt miljø på skolevei

Flere grupper stilte spørsmål ved hvem som ivaretar elevenes psykososiale helse på bussreisen. En lengre skolevei er ikke bare transport; den blir en fast del av barnas skoledag. Dersom elever opplever uro, utrygghet, konflikter eller mobbing på buss, må dette inngå i vurderingen av skolemiljø og barnets beste. Kommunen må dokumentere hvordan tilsyn, oppfølging, avvikshåndtering og samarbeid med transportør skal fungere i praksis.

5.3 Sårbare elever

Forslaget vil kunne ramme elever ulikt. Barn med funksjonsnedsettelse, psykiske helseutfordringer, skolevegring, høyt fravær, behov for forutsigbarhet eller særskilt voksenstøtte kan oppleve overgangen og reisebelastningen som vesentlig mer krevende enn andre. Høringsnotatet anerkjenner at overgang til en større skole kan være krevende for enkelte elever med særskilte behov, men konkretiserer ikke hvordan dette skal håndteres for Otterøy-elevene. Dette er en vesentlig mangel.

5.4 Tap av nærmiljø og tilhørighet

Ungdomstrinnet ved Otterøy skole gir elevene et skolemiljø der de er kjent, synlige og del av et nærmiljø. Folkemøtet løftet frem trygghet, tette relasjoner, små klasser, mindre mobbing, samarbeid på tvers av trinn og voksne som kjenner elevene. Dette er ikke bare trivselstiltak. Trygghet, tilhørighet og relasjoner er grunnleggende for læring.

6. Forskingen gir ikke grunnlag for å si at større skole automatisk er bedre

Det foreliggende forskningsgrunnlaget støtter ikke en generell påstand om at større skoler automatisk gir bedre læring, trivsel eller skolemiljø.

Nordahl-rapporten om skolestørrelse og sammenhenger med elevenes trivsel og læring oppsummerer nasjonal og internasjonal forskning. Hovedkonklusjonen er at sammenhengen mellom skolestørrelse og elevenes læring og trivsel er liten, og at forskjeller mellom skoler i liten grad kan forklares av skolestørrelse alene når andre relevante forhold tas med. Rapporten viser også at skolestørrelse alene har tilnærmet ingen betydning for elevenes trivsel og omfang av mobbing. Det som betyr mest for kvaliteten i skolen, er undervisningskvalitet, læringsmiljø, relasjoner og lærernes pedagogiske kompetanse.

Bæcks forskning på distriktsungdom viser at sted, avstand, transport, lokale skolestrukturer og sosial kapital påvirker ungdoms utdanningsmuligheter, motivasjon og skoleerfaringer. Skolenedleggelse og sammenståinger i distriktene kan gi lengre pendling og mer krevende hverdager. Bæck beskriver også Otterøy Kulturforum - hørings svar om framtidig skolestruktur

hvordan overgangen fra et lite, trygt og kjent skolemiljø til en større skole kan være sosialt og faglig krevende for enkelte elever.

Kvalsunds forskning på distriktskoler peker på at lokalskolen er mer enn et undervisningssted. Den er en kulturell og pedagogisk institusjon som bidrar til identitet, sosial læring og rekruttering til lokalsamfunnet. Kvalsund advarer mot at distriktskoler reduseres til kostnadsposter, og peker på at skolenedleggelse kan redusere barns fritidsaktiviteter, fysisk aktivitet og trivsel, samtidig som lokalsamfunnet mister skolen som kulturinstitusjon og møteplass.

Samlet betyr dette at kommunen ikke kan legge avgjørende vekt på en generell antakelse om at større er bedre. Kommunen må dokumentere konkret hva Otterøy-elevene vil vinne, og hvorfor disse gevinstene veier tyngre enn tapet av tid, fritid, trygghet, nærhet og lokal tilhørighet.

7. Konsekvenser for lag, foreninger, næringsliv og lokalsamfunn

Otterøy skole er en viktig institusjon i lokalsamfunnet. Den er ikke bare et sted for undervisning, men en arena som binder sammen elever, foresatte, ansatte, frivillighet, næringsliv og lokalmiljø.

Folkemøtet viste tydelig bekymring for at en flytting av ungdomstrinnet vil svekke deltakelsen i lokale lag og foreninger. Når elevene kommer senere hjem og har mindre overskudd, blir det vanskeligere å delta i idrettslag, kulturaktiviteter, friluftsliv, ungdomsarbeid og frivillighet. Dette rammer ikke bare ungdommene selv, men også rekrutteringen til lokale organisasjoner og muligheten til å opprettholde aktivitetstilbud på Otterøya.

For næringslivet ble det uttrykt bekymring for dårligere rekruttering, færre barnefamilier, svakere bolyst og mindre stabil arbeidskraft. For lokalsamfunnet ble det pekt på risiko for negativ spiral: mindre attraktivitet for barnefamilier, lavere tilflytting, færre barn, svakere tjenester og et lokalsamfunn som i større grad blir en fritidsøy enn et sted for helårs oppvekst og arbeid.

Dette må inngå i kommunens vurdering. Skolestruktur er ikke bare intern organisering i oppvekstsektoren. Det er samfunnsutvikling. Å fjerne ungdomstrinnet fra Otterøy vil være et inngrep i lokalsamfunnets bærekraft.

8. Økonomi må veies opp mot dokumenterte konsekvenser for barn

Otterøy Kulturforum anerkjenner at Namsos kommune står i krevende økonomiske prioriteringer. Samtidig kan økonomi ikke alene begrunne et tiltak som gir betydelige og varige konsekvenser for barns hverdag. Når barnets beste er et grunnleggende hensyn, må kommunen synliggjøre hva elevene faktisk mister, hva de faktisk vinner, og hvorfor eventuelle økonomiske eller organisatoriske hensyn skal veie tyngre.

Høringsnotatet anslår for scenario E reduserte lønnskostnader på ca. 3,3 millioner kroner, økte skysskostnader på ca. 0,6 millioner kroner og samlet årlig innsparing på ca. 2,6 millioner kroner. Dette må ses opp mot en varig belastning for en sårbar elevgruppe og et lokalsamfunn der skolen har stor betydning. Kommunen må også vise hvordan eventuelle kompenserende tiltak faktisk skal finansieres og organiseres. Dersom kompenserende tiltak er en forutsetning for at tiltaket kan anses forsvarlig, må de være konkrete, forpliktende og kostnadsberegnet før vedtak.

9. Mindre inngripende alternativ: ambulerende lærerteam for språkfag og andre små fag

Kommunens høringsnotat legger vekt på behovet for robuste fagmiljø og spesialisert kompetanse på ungdomstrinnet. Otterøy Kulturforum anerkjenner at tilgang på fagkompetanse er viktig. Samtidig mener vi at høringsnotatet i for liten grad vurderer andre måter å organisere denne kompetansen på enn å flytte elevene fra nærmiljøskolen til en større skole.

Et konkret og mindre inngripende alternativ er å etablere et kommunalt ambulerende lærerteam for språkfag og andre små fag. Et slikt team kan bestå av faglærere i for eksempel tysk, spansk, fransk, arbeidslivsfag, valgfag, praktisk-estetiske fag og andre fagområder der det kan være krevende for hver enkelt skole å ha full kompetanse alene. Lærerne kan ha et felles faglig og administrativt utgangspunkt, men undervise fysisk ved flere skoler etter en fast og forutsigbar plan.

Denne modellen innebærer at kompetansen flyttes til elevene, i stedet for at elevene flyttes ut av sitt nærmiljø. Det er prinsipielt viktig i en sak der kommunen selv erkjenner at konsekvensene for det enkelte barnet ikke er konkret vurdert. Dersom utfordringen er tilgang på faglærere, må kommunen først vurdere om fagkompetansen kan organiseres smartere før den konkluderer med at ungdomstrinnet ved Otterøy skole må avvikles.

Behovet for fleksible fagressurser blir også mer aktuelt når offentlige og private skoler fra 1. august 2026 skal tilby arbeidslivsfag på 8.-10. trinn i tillegg til minst ett av fremmedspråkene tysk, fransk, spansk eller russisk. Dette tilsier at kommunen bør utvikle løsninger som gjør det mulig å gi et bredt fagtilbud også ved mindre ungdomstrinn, uten at elevene må bære hovedbelastningen gjennom lang daglig transport.

Et ambulerende lærerteam kan gi flere fordeler:

- Kommunen kan samle små stillingsbrøker i større og mer attraktive fagstillinger på tvers av skolene.
- Flere skoler kan få tilgang til samme fagkompetanse, uten at hver skole må løse alle små fag alene.
- Faglærerne kan få et profesjonsfellesskap med felles planlegging, vurderingspraksis og faglig utvikling, samtidig som elevene beholder sin lokale skolehverdag.
- Skolene blir mindre sårbare ved fravær, rekrutteringsutfordringer og små elevgrupper.
- Modellen kan redusere behovet for fjernundervisning, fordi mer av opplæringen fortsatt kan gjennomføres fysisk ved nærskolene.

Det finnes relevante erfaringer og forskning som støtter at ambulerende eller delte fagressurser kan være en reell organiseringsmodell, men også at modellen må ledes godt. Norsk forskning på ambulerende tospråklige lærere viser at lærere som arbeider på flere skoler kan gi tilgang til kompetanse som den enkelte skole ikke kan bære alene, men at ordningen krever kontinuitet, tydelige møteplasser, god ledelse og avklart faglig ansvar. Uten dette kan samarbeidet bli for svakt og undervisningen fragmentert.

Læringsmiljøsenteret ved Universitetet i Stavanger beskriver ambulerende team som sterke fagmiljø som arbeider på tvers av skoler i kommuner. Selv om dette ikke gjelder fremmedspråk spesielt, er prinsippet relevant: kompetansen kan organiseres som en kommunal ressurs som møter elever og lærere i den skolehverdagen de faktisk står i, i stedet for at tiltaket bygger på å flytte elevene ut av sitt nærmiljø.

Internasjonalt finnes det også eksempler på at små distrikts- og øyskoler bruker reisende eller ambulerende faglærere. På Orknøyene i Skottland har små øyskoler junior high school-tilbud, og kommunen har brukt ambulerende lærere i moderne fremmedspråk som underviser ved flere skoler. Eksempelen kan ikke overføres direkte til Namsos, men viser at fysisk undervisning ved små ungdomstrinn kan kombineres med felles bruk av spesialisert fagkompetanse.

Vi ønsker å påpeke at dette gjøres allerede både i kulturskolen og for skolehelsetjenesten.

Otterøy Kulturforum mener derfor at et ambulerende lærerteam må utredes før kommunen eventuelt fatter vedtak om å flytte ungdomstrinnet. Utredningen bør minst omfatte:

- hvilke fag som egner seg for ambulerende organisering, herunder fremmedspråk, arbeidslivsfag, valgfag og praktisk-estetiske fag
- hvordan faglærere kan organiseres i større og mer attraktive stillinger på tvers av skolene
- hvordan fast fysisk undervisning ved Otterøy skole kan kombineres med felles planlegging, vurdering, fagnettverk og periodiske fagdager
- hvilke kostnader modellen har sammenlignet med økt skoleskys, lengre reisevei og øvrige omstillingskostnader
- hvordan modellen påvirker barnets beste, elevenes fritid, leksetid, familieliv, fritidsaktiviteter og deltakelse i lokalsamfunnet

En slik løsning har selvsagt praktiske kostnader og krever planlegging av timeplan, reisetid, arbeidstid og ledelse. Men nettopp derfor burde den vært utredet som et konkret alternativ. Slik høringsnotatet foreligger, har kommunen ikke dokumentert at mindre inngripende tiltak er vurdert opp mot konsekvensene for elevene på Otterøy. Det svekker grunnlaget for å konkludere med at barnets beste er tilstrekkelig ivarettatt.

10. Våre krav og anbefalinger

Otterøy Kulturforum ber Namsos kommune om følgende:

1. Bevar ungdomstrinnet ved Otterøy skole. Scenario E bør ikke gjennomføres, og scenario H må ikke omfatte flytting av ungdomstrinnet fra Otterøy.
2. Gjennomfør en konkret barnets beste-vurdering før det tas politisk stilling. Vurderingen må omfatte både barn som gruppe og ulike grupper av barn, inkludert sårbare elever.
3. Innhent elevenes egne synspunkter om det konkrete forslaget. Det er ikke tilstrekkelig å bygge på generelle elevundersøkelser om skolemiljø, klassestørrelse eller reisetid.
4. Utrede faktisk reisebelastning fra ulike deler av Otterøya, inkludert ventetid, bussbytter, start- og sluttider, mørketid, vær, tilsyn, trygghet og konsekvenser for fritidsdeltakelse.

5. Dokumenter hvordan retten til hvile, fritid, lek og deltakelse i fritidsaktiviteter etter barnekonvensjonen artikkel 31 er vurdert.
6. Dokumenter konkrete pedagogiske gevinster for Otterøy-elevene. Det må vises hvorfor en større skole faktisk vil gi bedre læring, trivsel eller skolemiljø for disse elevene, ikke bare antas at større enhet gir bedre kvalitet.
7. Vurder alternativer til flytting, for eksempel styrket samarbeid mellom ungdomstrinn, felles fagnettverk, delte lærerstillinger, periodiske fagdager, digitale samarbeidsløsninger, hospitering og målrettet kompetanseutvikling ved Otterøy skole.
8. Utred en konkret modell med ambulerende lærerteam for språkfag, arbeidslivsfag, valgfag og andre små fag. Modellen må sammenlignes med scenario E og H når det gjelder økonomi, faglig kvalitet, reisebelastning, barnets beste og konsekvenser for fritid og lokalsamfunn.
9. Legg fram en ny høring dersom det kommer vesentlig ny informasjon om reisebelastning, skyss, konsekvenser for barn eller kompenserende tiltak.

11. Avslutning

For Otterøy er dette en sak om langt mer enn skolekretsgrenser. Det handler om barnas hverdag, rett til fritid, trygghet, læring, lokal tilhørighet og muligheten til å vokse opp i et levende lokalsamfunn.

Kommunen må ikke bare dokumentere hva den sparer. Den må dokumentere hva barna mister - og hva de faktisk vinner. Slik saken foreligger nå, er ikke dette dokumentert, og mindre inngripende alternativer er ikke tilstrekkelig utredet.

Funnene fra Folkemøtet 29.04.2026 viser også at forslaget har store ringvirkinger for alle deler av samunnet på Otterøya. Vedlagt finner dere en oppsummering fra folkemøtet.

Oppsummert hva dette forslaget faktisk betyr for barna

- **Dette er ikke en liten justering av skolekrets.** For barna som bor lengst unna, kan forslaget bety inntil **1 time og 40 minutter reisevei én vei**. Det betyr opptil **3 timer og 20 minutter i buss hver skoledag** – før lekser, fritidsaktiviteter, middag, familietid og hvile.
- **Dette gir 12–15-åringer en arbeidsdag lenge enn de fleste voksne vil akseptere.** Når reisetiden legges oppå en vanlig skoledag, vil enkelte elever i praksis være bundet av skole og transport i rundt **9,5–10 timer per dag**. Det er en urimelig belastning å legge på barn i ungdomsskolealder.
- **FAU har dokumentert at dette ikke er et teoretisk problem.** I april 2026 gjennomførte FAU en faktisk kjøretur sammen med representanter fra fem politiske partier for å måle reell reisetid fra Aglen til Namsos via Moan, Husvika og Hamnes. Turen tok **1 time og 10 minutter uten på- og avstigning**. Når man legger til tid til og fra bussholdeplass, på- og avstigning og transport videre til skolen, blir den reelle reisetiden for enkelte barn om lag **1 time og 40 minutter én vei**.
- **Over et skoleår blir dette dramatisk.** Med opptil 3 timer og 20 minutter daglig reise i 190 skoledager, vil enkelte elever kunne bruke om lag **633 timer i buss i løpet av ett skoleår**. Det tilsvarer nesten **17 fulle arbeidsuker**, eller mer enn **en tredjedel av et vanlig norsk**

arbeidsår. Et årsverk regnes ofte som om lag 1 750 faktiske arbeidstimer. Det er færre timer enn hva skolebarna vil måtte bruke i buss i løpet av ungdomsskolen.

- **Målt i avstand blir belastningen like tydelig.** Fra Aglen til Høknes er bussruten om lag **55,2 kilometer én vei**. Det betyr rundt **110,4 kilometer tur-retur hver skoledag**. For å sette dette i perspektiv: Det tilsvarer i daglig avstand omtrent å sende et barn med buss fra **Høknes til Foldereid, eller Verdal** – hver eneste skoledag.
- **Over tre år på ungdomstrinnet blir dette nær 63 000 kilometer i buss** for de elevene som rammes hardest. Det er mer enn en hel runde rundt jorda målt ved ekvator – på svingete og smale veier. Ekvators omkrets er om lag 40 075 kilometer.
- **Lånekassen vurderer tilsvarende avstand og reisetid som så belastende at videregående elever kan ha rett til borteboerstipend.** Grensen er 40 kilometer eller mer mellom hjem og skole, eller mer enn tre timer daglig reise tur-retur. Men denne ordningen gjelder videregående elever – ikke ungdomsskoleelever. Og det mener vi er riktig: Barn på 12–15 år skal ikke måtte bo borte. De skal kunne bo hjemme, ha fritid, delta i lokalsamfunnet og være en del av familien sin.
- **Dette rammer ikke alle likt.** Det er barna ytterst på Otterøya som må betale den største prisen – med søvn, fritid, trygghet, lekser, familietid og deltakelse i lag og foreninger.
- **Dette handler ikke bare om bussruter.** Det handler om barn som skal stå opp tidligere, komme hjem senere, gjøre lekser på kvelden, miste fritidsaktiviteter og få mindre tid til å være en del av bygda si.
- **Kommunen har vurdert struktur og økonomi. Vi ber kommunen også se barnet i bussen.** Tolvåringen som sitter på smale, svingete vinterveier i mørket. Ungdommen som kommer hjem når ettermiddagen allerede er brukt opp. Eleven som fortsatt skal ha overskudd til lekser, trening, venner og familieliv.
- **Otterøy Kulturforum mener at dette ikke er barnets beste.** Når konsekvensen er at enkelte barn får en reisebelastning som tilsvarer hundrevis av timer i buss hvert år, kan ikke barnets beste være tilstrekkelig vurdert uten en konkret vurdering av disse barnas faktiske hverdag.

Otterøy Kulturforum ber derfor Namsos kommune om å bevare ungdomstrinnet ved Otterøy skole.

Med hilsen

Otterøy Kulturforum

Vedlegg og kilder

- Oppsummering fra folkemøte ved Otterøy skole 29. april 2026.
- Namsos kommune: Høringsnotat - forskrift til skolekretsgrenser / framtidig skolestruktur.
- Nordahl, T. (2022): Skolestørrelse og sammenhenger med elevenes trivsel og læring. Senter for praksisrettet utdanningsforskning, Høgskolen i Innlandet.
- Bæck, U.-D. K. (2019): Spatial Manoeuvring in Education: Educational Experiences and Local Opportunity Structures among Rural Youth in Norway. *Nordic Journal of Comparative and International Education*, 3(3), 61-74.
- Kvalsund, R. (2019): Bigger or Better? Research-Based Reflections on the Cultural Deconstruction of Rural Schools in Norway. I H. Jahnke mfl. (red.), *Geographies of Schooling*.
- Grunnloven § 104, FNs barnekonvensjon artikkel 3, 12 og 31, opplæringslova §§ 2-6, 10-1, 10-2 og 12-2, samt Utdanningsdirektoratets veiledning om skolestruktur, skolekretsgrenser og barnekonvensjonen i saksbehandlingen.
- Utdanningsdirektoratet: Obligatorisk arbeidslivsfag på 8. til 10. trinn, sist endret 09.03.2026.
- Utdanningsdirektoratet: Fjernundervisning - veiledning til opplæringslova § 14-4.
- Dewilde, J. (2013/2015): Ambulerende tospråklige lærere - Muligheter og utfordringer for lærersamarbeid. *Bedre skole / Utdanningsforskning.no*.
- Universitetet i Stavanger, Læringsmiljøsentret: Ambulerende team - utvikling av læringsmiljøet.
- Muijs, D. (2015): *Collaboration and Networking Among Rural Schools: Can It Work and When? Evidence From England*.
- Orkney Islands Council / Orkney-skoler: eksempel på stillinger med itinerant (ambulerende) lærer i moderne fremmedspråk ved små øy- og distriktskoler.